

Obraćajući se prisutnim zvaničnicima i gostima na svečanosti povodom obeležavanja 120 godina organizovanog turizma na Zlatiboru, direktor Departmana za poslediplomske studije i međunarodnu saradnju Univerziteta Singidunum, prof. dr Slobodan Unković, emeritus, evocirao je vreme od pre 55 godina, kada je u avgustu 1958. godine, kao student prve godine Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, posetio Zlatibor. Tada je dolazak na Zlatibor bio pravi podvig, jer se od Beograda do Užica išlo „čiom“, a onda još 2,5 sata, makadamskim putem, kamionima do tada Kraljevih Voda.

Tadašnje rukovodstvo Jugoslavije donelo je jednu značajnu i mudru odluku, da četiri vile na Zlatiboru pokloni studentima Beogradskog univerziteta: „Srbiju“, „Lovćen“, „Romaniju“ i „Tišinu“, koja je u međuvremenu izgubljena, a tadašnji upravnik, gazda Jezda, gospodin Jezdović, ostao je upamćen brojnim generacijama studenata. Tada su na Zlatiboru, osim te četiri bile još i vile „Bled“ „Srbija“, danas Kulturni centar u sastavu „Palisada“, jedna vila blizu Čigote i jedno divno naselje, tada su tvrdili da je najlepše, najzdravije - Palisad. Tu se igrao fudbal na terenu, koji je, srećom, još uvek tu, seća se prof. Unković i kaže da su studneti Beograskog i ostalih univerziteta Srbije (Novog Sada, Prištine, Niša, Kragujevca) imali privilegiju da zajedno sa studentima iz drugih univerzitetskih centara (ukupno 19 univerziteta u SFRJ), koriste blagodeti odmora na ovoj planini. Krajem osamdesetih godina, kao dekan, pa rektor Beogradskog univerziteta, sa svojim prijateljem, Josipom Ristanovićem i Radetom Dabetićem, gospodin Unković je shvatio da su studenti zaslužili kvalitetnije uslove za odmor i razonodu. Obnovljene su vile „Lovćen“, pa „Srbija, a prošle godine i jedan savremen Kongresni centar „Romanija“. Pri tom su nazivi ostali isti, jer je to bila ne samo Jugoslavija u malom, nego svet u malom, na kome je studiralo 20.000 stranih studenata iz preko 120 zemalja sveta.

-U tim godinama, kada su „topla mora“ i Mediteran, učestvovali sa 40% u ukupnom svetskom turističkom prometu, shvatio sam da je Zlatibor istinski biser jednog novog vida turizma, planinskog turizma (turističkog centra aktivnog 365 dana, a ne samo zimi). Tada sam, kao eksprt Svetske turističke organizacije pratio turistička zbivanja na globalnom nivou. pedesetih godina bilo je 25 miliona učesnika u međunarodnom turizmu, ove godine biće ih milijardu i osamdeset miliona, a projekcija za 2030. godine predviđa milijardu i osamsto miliona učesnika sa godišnjim rastom od 3,3 do 3,5%.

Šta se dogodilo? Čudo se dogodilo u svetu kada je u pitanju turizam. Posle naftne industrije i prerade nafte, hemijske industrije, turizam je danas na trećem mestu najvaćnijih privrednih delatnosti u svetu. Mnoge zemlje, zahvaljujući turizmu, postale su razvijene. Mnoga mesta, kao što su Budva, Makarska, Pula, Medulin, Opatija od najnerazvijenijih opština na području tadašnje Jugoslavije, postale su najrazvijenije opštine u svojim republikama. To se dogodilo i sa

Španijom, Italijom, Grčkom i sa mnogim zemljama sveta. Čajetina je dobar primer takvog kratanja. Da nije bilo turizma, da nije bilo ljudi koji su shvatili šta je turizam, šta znači odmor, kako to iskoristiti, koliko bi bilo ljudi danas na Zlatiboru?

Prvi zadatak naše Vlade i Narodne skupštine tebao bi da bude razmatranje turističkog razvoja budućnosti Srbije, da shvati da naša zemlja ima izuzetno kvalitetne turističke resurse, a da su samo malim delom iskorišćeni, da turizam nije samo odmor, razonoda, da je turizam vrlo korisna privredna delatnost, da turizam rešava akutni problem nezaposlenosti. Uzgred, mi ćemo i ove godine ostvariti više od milijardu američkih dolara prihoda samo od stranih turista, a naši građani će utrošiti oko milijardu i sto miliona. Turizmu treba dati mesto jednog od prioriteta ukupnog društvenog i privrednog razvoja Srbije.

Strategije turističkog razvoja Zlatibora pokrenute su 1988 godine, a zatim 2008. godine, kada nam je Vlada Republike Srbije poverila da uradimo, između ostalog i Master plan razvoja Zlatibora, Zlatara i mi smo tada insistirali na nekim stvarima koje su se srećom obistinile, zahvaljujući pametnim ljudima, kao što su gospodin Mičić, Aleksić, porodica Momirović, te dobrom rukovodstvu opštine. Njihovom zaslugom obnovljeni su mnogi objekti, a uskoro će Zlatibor dobiti hotel sa pet zvezdica.

Neke stvari nisu realizovane: npr. Aqua park, Aerodrom Ponikve, koji je pretpostavka bržeg nastupa Zlatibora na međunarodnom tržištu i korak bliže ka ostvarivanju cilja, da trećina ukupnog turističkog prometa do 2015. godine budu strani turisti. Na jesen treba da počne izgradnja gondole iz centra Zlatibora prema Torniku, da se jezero Ribnica pretvori u rekreativni centar. Jezero u srcu naselja, treba da bude ukras, da u toku dana budu fontane, koji će biti cvet Zlatibora, a uveče u bojama i sa muzikom, da ulepšavaju Zlatibor. Sve pohvale za uređenje trga. Treba da insistiramo na gasifikaciji u cilju očuvanja čistog vazduha, jer ako to ne sačuvamo, sve drugo će biti zaludno. Konceptijom daljeg održivog razvoja dominira čistoća, u okviru koje je mnogo urađeno, ali uradimo još više. Sačuvajmo što više zelenih površina, gradimo sportske terene. Pohvala „Palisadu“ koji je izgradio fudbalsko igralište, pohvala onima koji su organizovali pet košarkaških kampova za decu.

Zlatibor treba svoju turističku ponudu da orijentiše na najvažnije grupe. Pod jedan, to su odmarališta, koja treba da su u funkciji 365 dana, jer osim stranih, važno je zadržati domaće goste, da ne troše velike pare u drugim zemljama.

Pod dva, to je sportski turizam i stimulacija izgradnje što više sportskih terena, ne samo fudbalskih, već i rukometnih, košarkaških, odbojkaških, terena za tenis, gradimo zatvorene i otvorene bazene što više.

Zdravstveni turizam je jedan od temelja razvoja turizma na Zlatiboru i ne samo zdravstvene kurative nego i preventive, u čemu je Čigota mnogo učinila za Zlatibor;

Kulturni turizam je četvrti segment razvoja, koji je oduvek prisutan, a posebno je intenziviran uposlednje vreme.

Peti segment je razvoj Zlatibora kao tranzitnog centra. Očekujemo da se reši problem avio prevoza, da koridor 11 dođe do Požege.

Treba da damo podršku našim malim i srednjim poslastičarnicama, svim ostalim oblicima rada koji zaslužuju podršku, jer oni čine taj milje izuzetno kvalitetnog područja turističke destinacije-Zlatibor, koja će ova godina da ostvari milion i dvesta hiljada noćenja sa vrlo pristojnim učešćem stranih gostiju.

Zlatibor je jedan od najlepših turističkih destinacija ne samo u Srbiji, nego i u svetu. Obraćam se svim zvaničnicima na nivou države, na nivou regiona, na nivou opštine, da pruže pomoć domaćim, zašto ne i stranim zainteresovanim investitorima, da Zlatibor bude još lepši. Biću sa

vama da pomognem da se Zlatibor, zajedno sa Užicom, sve više razvija. Upućujem apel da se mladi ljudi u što većem broju šalju na školovanje i u Beograd, Novi Sad, na svetske univerzitete, ali neka se vrate u svoje rodno mesto, jer su tu najpotrebniji - zaključio je svoje nadahnuto kazivanje o Zlatiboru prof. dr Slobodan Unković.